

Hoe **weerbaar** zijn circulaire organische substraten?

[Onderzoek Plantgezondheid] De afgelopen maanden is onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van nieuwe weerbare teeltsystemen met circulaire substraten. Hiervoor zijn verschillende organische substraten (onder andere houtweefsel, hergebruikt aardbeien-substraat met perliet en kokos) en het effect van het toevoegen van microleven (champost-extract) getest binnen een tomatengewas. Onderzocht is of deze substraten een goed alternatief zijn voor steenwol.

In het onderzoek zijn per substraat verschillende irrigatie- en voedingsstrategieën toegepast met

én zonder toevoeging van microleven. Verrassend resultaat is dat de organische substraten evengoed presteerden als steenwol. In een aantal gevallen zelfs beter. Het toevoegen van het microleven gaf bij de meeste substraten een betere beworteling.

In een eerder vergelijkbaar onderzoek met chrysant waren met biostimulanten geen statistische effecten op weerbaarheid gemeten. Dit kwam mogelijk door een kort optimaal teeltseizoen. Vandaar dat voor het onderzoek met tomaat voor een periode van negen maanden werd gekozen. Het onderzoek vraagt om verdere

onderzoek naar het effect van microleven in het substraat en de effecten op weerbaarheid. Het onderzoek is geïnitieerd door Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland (SIGN) en uitgevoerd door Vertify en ondersteund en begeleid door de bedrijven van der Knaap, Cultilene en Pull Rhenen en enkele telers. Naast financiering door SIGN is het onderzoek mogelijk gemaakt door Stichting Kennis in je Kas, Rabobank en vouchers van toeleverende bedrijven.

Ga voor het eindrapport van het onderzoek 'A million friends: weerbare teeltsystemen' naar www.kennisinjekas.nl

Nieuwe tools HNT bijna klaar voor introductie

[Onderzoek Energie] Met medewerking van Vereijken Kwekerijen hebben specialisten van Plant Empowerment Academy en Letsgrow.com een universeel protocol voor gewasmonitoring en een dashboard ontwikkeld dat de zes balansen van Plant Empowerment volgt en overzichtelijk presenteert. Hiermee komt een universele aanpak beschikbaar voor Het Nieuwe Telen in alle bedekte teelten.

Voor de ontwikkeling van het nieuwe gereedschap was het project 'Het Nieuwe Telen in de praktijk' opgetuigd, dat medio 2022 van start ging. Vereijken Kwekerijen verleende medewerking door relevante data van de productielocatie in Someren te delen met de ontwikkelaars van de nieuwe tools.

De geregistreerde data op de productielocatie zijn beschikbaar gesteld aan Letsgrow.com om het monitoringprotocol en een nieuw dashboard te ontwikkelen en te testen. Het zijn praktische instrumenten gebleken om telers 24/7 inzicht te bieden in het verloop van de zes balansen die voor HNT / Plant Empowerment van belang zijn: drie plantbalansen (waterbalans, energiebalans

en assimilatenbalans) en drie kasbalansen (vochtbalans, energiebalans en CO₂-balans). Op de achtergrond draait er een automatische scan die bijhoudt welke strategische keuzes de teler maakt en hoe die uitpakken. In de praktijk bij Vereijken blijkt dit positief uit te pakken.

Volgens Robert Solleveld van Glastuinbouw Nederland zijn het protocol en dashboard voldoende uitontwikkeld om ze begin 2024 voor algemeen gebruik beschikbaar te stellen, ook binnen de HNT-cursussen die vanuit het programma Kas als Energiebron worden georganiseerd. "Met deze instrumenten kan HNT nog beter tot zijn recht komen, waardoor telers meer energie kunnen besparen zonder concessies te doen aan hun teelt."

'Het Nieuwe Telen in de Praktijk' wordt financieel mogelijk gemaakt door het programma Kas als Energiebron van het Ministerie van LNV en Glastuinbouw Nederland en Stichting Kennis in je Kas (Kijk), in samenwerking met Letsgrow.com.

Volg dit project op www.kennisinjekas.nl

"Met een brede visie bekijkt de Programmaraad de gewasoverstijgende onderzoeksvoorstellen. Dat doen we als een soort Eerste Kamer, waar de diverse ondernemersgroepen de Tweede Kamer vormen. In die groepen worden de onderzoeksvoorstellen opgesteld. Wij beoordelen ze vervolgens op relevantie, noodzaak en uiteraard of het daadwerkelijk gaat om gewasoverstijgende projecten. Het aspect dat telers aan de basis staan van de projecten van Kennis in je Kas is essentieel."

Boudewijn van der Wal

Lid Programmaraad Kennis in je Kas

Kennis in je Kas; Gewasoverstijgend onderzoek in de glastuinbouw op het gebied van energie, water en plantgezondheid.

www.kennisinjekas.nl